

Griendencollege

Programma van toetsing en afsluiting 2022 - 2024

Vak: Economie 3KBL, 3TL, 4KBL, 4TL

Docenten: J. Houweling en U. Takac
2022-2024

Doelstelling:

Het vak economie heeft een groot samenhang met verschillende vakken op school en speelt hierbij een belangrijke rol.

We streven naar een goede balans in kennis, inzicht en vaardigheden. De keuze in inhoud en vorm van toetsen bepalen we altijd aan de hand van de exameneenheden wat beschreven staat in het syllabus Economie Vmbo van het College voor Toetsing en Examens (2020). Hierin worden die eisen beschreven waaraan de leerling dient te voldoen wil het examen met goed gevolg afleggen voor het vak economie.

Doelen:

- Een economische basisinstrumentarium verwerken. Leren omgaan met formules, begrippen en verbanden waarmee men haar eigen idee van economie kan ontwikkelen.
- Een aantal economische denkmethoden verwerven. Mogelijkheden verwerven om te ordenen en te structureren.
- Cijfers- en beeldinformatie op een betekenisvolle manier hanteren.
- Omgaan met de economische taal.
- Vaardigheden ontwikkelen in het oplossen van problemen.
- Verbanden leggen tussen de economische leerinhouden en andere vakdisciplines.
- Technische hulpmiddelen gebruiken om economische informatie te verwerken, berekeningen uit te voeren of economische problemen te onderzoeken.

Middelen:

Bij het vak economie werken alle leerlingen uit het boek Pincode van Noordhoff 6^e of 7^e editie.

Manier van aftoetsen:

Toetsen gebeurt voornamelijk schriftelijk in de vorm van klassikale afname in zowel de toets weken als daarbuiten. Daarnaast maken de leerlingen een praktische opdracht wat ook meetelt als cijfer in leerjaar 3.

Beschikbare uren:

Volgens onderstaande lessentabel vinden de lessen plaats

Afdeling ↓	Leerjaar 1	Leerjaar 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4
BBL	0	2	0	0
KBL	0	2	3	4
TL	0	2	3	4

Leerjaar en Periode	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode)	Herkansing ja/nee?	Weging
3-1	Consumptie 1 (hoofdstuk 1 en 2) Hoofdstuk 1: • Begrip behoefte herkennen en toepassen • Marketingmix herkennen en toepassen • Budgetten en soorten inkomens en uitgaven herkennen • Begrippen koopkracht en inflatie herkennen en toepassen Hoofdstuk 2: • Weten wat consumentenorganisaties zijn en doen. • De verschillende soorten consumentenrecht kennen. • De voor- en nadelen van een koop- of huurwoning kunnen benoemen en berekenen • De gevolgen van produceren voor het milieu kunnen benoemen Eindtermen: K1-K4	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 100 min. EC-k001 Dit cijfer is een samengesteld cijfer van de toetsen over hoofdstuk 1 en 2.	Ja	1
3-2	Consumptie 2 (hoofdstuk 3 en 4) Hoofdstuk 3: • De geldfuncties herkennen en saldo kunnen berekenen	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 100 min. EC-k002	Ja	1

	De spaarmotieven kunnen benoemen en rente kunnen uitrekenen Leningsvormen kunnen benoemen en herkennen en kredietkosten kunnen uitrekenen. Weten wat beleggen en de economische kringloop is. Met vreemde valuta kunnen rekenen. Hoofdstuk 4: De begrippen over een verzekering herkennen en een premie kunnen berekenen. De AVP-, inboedel-, opstalverzekering en WA-verzekering voor motorvoertuigen kunnen beschrijven en hiermee kunnen rekenen. De zorgverzekering kunnen beschrijven en zorgtoeslag kunnen berekenen. Eindtermen: K1-K4		Dit cijfer is een samengesteld cijfer van de toetsen over hoofdstuk 3 en 4.		
3-3	Praktische opdracht Aan de hand van een aantal criteria een verslag over verschillende theorieën van John Maynard Keynes en Adam Smits Eindtermen: K1-K3	Informatie verzamelen van het internet, (economie)boek, tijdschriften, dit alles verwerken in een verslag	Praktische opdracht, 200 min. EC-k003	Nee	1
3-3	Arbeid en productie (hoofdstuk 5) Begrippen over werk herkennen en kunnen benoemen	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min.	Ja	1

	• Bruto- en nettoloon herkennen en kunnen berekenen • Ondernemingsvormen kunnen herkennen en benoemen. • Begrippen over de arbeidsmarkt herkennen, toepassen en er mee kunnen rekenen. • Begrippen over werkloosheid herkennen en toepassen. Eindtermen: K1-K3 K5b		EC-k004		
3-3	Arbeid en productie (hoofdstuk 6) • Productiefactoren en het begrip toegevoegde waarde herkennen en kunnen benoemen • Verschillende markten en begrip marktaandeel herkennen en kunnen toepassen • Nettoresultaat en consumentenprijs kunnen berekenen • Arbeidsproductiviteit kunnen berekenen • Begrip MVO kunnen herkennen en toepassen Eindtemen: K1-K3 K5a	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min. EC-k005	Ja	1
3-4	Overheid en bestuur (hoofdstuk 7) • Overheidslagen kunnen benoemen en toepassen • Stelsel van sociale zekerheid kunnen herkennen, toepassen en ermee rekenen • Begrippen particuliere en collectieve sector herkennen en toepassen • Overheidsinkomsten en uitgaven herkennen, toepassen en ermee rekenen.	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min. EC-k006	Ja	1

	Eindtermen: K1-K3 K6				
3-4	Internationale ontwikkelingen (hoofdstuk 8) • Begrippen importen, exporteren en wederuitvoer kunnen benoemen en toepassen • Invoer- en uitvoerwaarde, import- en exportquota en inkomen per hoofd van de bevolking kunnen berekenen • Gevolgen van lidmaatschap EU kunnen benoemen en toepassen • Protectiemaatregelen kunnen benoemen en toepassen • Ontwikkelingslanden en gevolgen daarvan herkennen en toepassen Eindtermen: K1-K3, K7	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min. EC-k007	Ja	1
4-1	Consumptie (hoofdstuk 1 en 2) • Begrip behoefte herkennen en toepassen • Marketingmix herkennen en toepassen • Verschillende soorten inkomen herkennen en toepassen • Procentuele verandering en inkomen per hoofd van de bevolking kunnen berekenen • Begrippen koopkracht en inflatie herkennen en kunnen toepassen • Indexcijfer kunnen berekenen • Geldfuncties kunnen herkennen en benoemen en een saldo kunnen uitrekenen • Voor- en nadelen sparen en beleggen herkennen en kunnen benoemen en ermee kunnen rekenen	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 100 min. EC-k008	Ja	3

	• Verschillende type leningsvormen kunnen herkennen en benoemen en ermee kunnen rekenen • Type uitgaven herkennen en kunnen benoemen en uit kunnen rekenen hoe je geld moet reserveren Eindtermen: K1-K4, K8				
4-2	Arbeid en productie (hoofdstuk 3 en 4) • De productiefactoren herkennen en kunnen toepassen • Kostprijs per product en afschrijving kunnen berekenen • Inkoopprijs, verkoopprijs en consumentenprijs kunnen berekenen • Omzet, brutowinst en nettoresultaat kunnen berekenen • Arbeidsproductiviteit en productiecapaciteit kunnen uitleggen en arbeidsproductiviteit kunnen berekenen • Begrippen marktaandeel, fusie en kartel kunnen herkennen en toepassen • Wetten om werknemers te beschermen kunnen benoemen • Werknemersverzekeringen kunnen benoemen en hiermee kunnen rekenen • De 4 productiesectoren kunnen benoemen • Begrippen arbeidsmarkt, beroepsbevolking en werkloosheid kunnen benoemen en toepassen • De 5 verschillende soorten werkloosheid kunnen benoemen en toepassen Eindtermen:	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 100 min. EC-k009	Ja	3

	K1- K4, K5a				
4-3	Internationale ontwikkelingen (hoofdstuk 5 en 6) • Begrippen open en gesloten economie kunnen benoemen en toepassen • Import- en exportquota kunnen benoemen en hiermee kunnen rekenen • Voordelen interne markt kunnen benoemen • Taken ECB kunnen benoemen • Verschillende protectiemaatregelen kunnen benoemen en toepassen • Begrippen internationalisering, internationale arbeidsverdeling en internationale concurrentiepositie kunnen benoemen en toepassen • Kenmerken ontwikkelingslanden kunnen benoemen en herkennen • Begrippen monocultuur en ruilvoet kunnen benoemen en toepassen • De vicieuze cirkel en de gevolgen daarvan kunnen benoemen en toepassen • Verschillende soorten hulp aan ontwikkelingslanden kunnen benoemen en toepassen • De rol van het WTO kunnen benoemen en toepassen • Begrippen ontwikkelingssamenwerking en fairtrade kunnen benoemen Eindtermen: K1 K2 K3 K7	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min. EC-k010	Ja	3
Eindcijfer kader = k001 + k002 + k003 + k004 + k005 + k006 + k007 + (k008 * 3) + (k009 * 3) + (k010 * 3) + (t012 * 3) / 16					

PTA Economie Leerweg: 3 TL en 4 TL					
Leerjaar en Periode	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode)	Herkansing ja/nee?	Weging
3-1	Consumptie 1 (hoofdstuk 1 en 2) Hoofdstuk 1: • Begrip behoefte herkennen en toepassen • Marketingmix herkennen en toepassen • Budgetten en soorten inkomens en uitgaven herkennen • Begrippen koopkracht en inflatie herkennen en toepassen Hoofdstuk 2: • Weten wat consumentenorganisaties zijn en doen. • De verschillende soorten consumentenrecht kennen. • De voor- en nadelen van een koop- of huurwoning kunnen benoemen en berekenen • De gevolgen van produceren voor het milieu kunnen benoemen Eindtermen: K1-K4 V3	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 100 min. EC-t001 Dit cijfer is een samengesteld cijfer van de toetsen over hoofdstuk 1 en 2.	Ja	1
3-2	Consumptie 2 (hoofdstuk 3 en 4)	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 100 min. EC-t002	Ja	1

	Hoofdstuk 3: • De geldfuncties herkennen en saldo kunnen berekenen • De spaarmotieven kunnen benoemen en rente kunnen uitrekenen • Leningsvormen kunnen benoemen en herkennen en kredietkosten kunnen uitrekenen. • Weten wat beleggen en de economische kringloop is. • Met vreemde valuta kunnen rekenen. Hoofdstuk 4: • De begrippen over een verzekering herkennen en een premie kunnen berekenen. • De AVP-, inboedel-, opstalverzekering en WA-verzekering voor motorvoertuigen kunnen beschrijven en hiermee kunnen rekenen. • De zorgverzekering kunnen beschrijven en zorgtoeslag kunnen berekenen. Eindtermen: K1-K4 V3		Dit cijfer is een samengesteld cijfer van de toetsen over hoofdstuk 3 en 4.		
3-3	Praktische opdracht Aan de hand van een aantal criteria een verslag over verschillende theorieën van Milton Friedman. Eindtermen: K1-K3 V2	Informatie verzamelen van het internet, (economie)boek, tijdschriften, dit alles verwerken in een verslag	Praktische opdracht, 200 min. EC-t003	Nee	1

3-3	Arbeid en productie (hoofdstuk 5) • Begrippen over werk herkennen en kunnen benoemen • Bruto- en nettoloon herkennen en kunnen berekenen • Ondernemingsvormen kunnen herkennen en benomen. • Begrippen over de arbeidsmarkt herkennen, toepassen en er mee kunnen rekenen. • Begrippen over werkloosheid herkennen en toepassen. Eindtermen: K1-K3 K5b V3	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min. EC-t004	Ja	1
3-3	Arbeid en productie (hoofdstuk 6) • Productiefactoren en het begrip toegevoegde waarde herkennen en kunnen benoemen • Verschillende markten en begrip marktaandeel herkennen en kunnen toepassen • Nettoresultaat en consumentenprijs kunnen berekenen • Arbeidsproductiviteit kunnen berekenen • Begrip MVO kunnen herkennen en toepassen Eindtemen: K1-K3 K5a V3	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min. EC-t005	Ja	1
3-4	Overheid en bestuur (hoofdstuk 7) • Overheidslagen kunnen benoemen en toepassen • Stelsel van sociale zekerheid kunnen herkennen, toepassen en ermee rekenen	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min. EC-t006	Ja	1

	• Begrippen particuliere en collectieve sector herkennen en toepassen • Overheidsinkomsten en uitgaven herkennen, toepassen en ermee rekenen. Eindtermen: K1-K3 K6 V3				
3-4	Internationale ontwikkelingen (hoofdstuk 8) • Begrippen importen, exporteren en wederuitvoer kunnen benoemen en toepassen • Invoer- en uitvoerwaarde, import- en exportquota en inkomen per hoofd van de bevolking kunnen berekenen • Gevolgen van lidmaatschap EU kunnen benoemen en toepassen • Protectiemaatregelen kunnen benoemen en toepassen • Ontwikkelingslanden en gevolgen daarvan herkennen en toepassen Eindtermen: K1-K3, K7 en V3	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min. EC-t007	Ja	1
4-1	Overheid en bestuur (hoofdstuk 6) • Begrippen economische groei en recessie herkennen en kunnen benoemen • Begrip staatschuld herkennen en ermee kunnen rekenen • De begrippen over inkomstenbelasting herkennen en kunnen toepassen en ermee kunnen berekenen hoe hoog het belastbaar inkomen is • Belasting in box 3 kunnen berekenen	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min. EC-t009	Ja	2

	• Verschillende soorten economie in een land kunnen herkennen en benoemen • Begrippen privatiseren en collectieve goederen kunnen herkennen en benoemen • De adviesinstellingen van de overheid kunnen herkennen en benoemen • Begrippen begrotingsoverschot, begrotingstekort en staatsschuld kunnen benoemen en hiermee kunnen rekenen • Het verschil tussen directe en indirecte belastingen kunnen herkennen en benoemen • Volksverzekeringen en werknemersverzekeringen kunnen herkennen en benoemen • Begrippen actieven, inactieven en vergrijzing kunnen herkennen en de gevolgen daarvan kunnen beschrijven Eindtermen: K1–K4, K5a, K5b, K6, V3 Arbeid en productie (hoofdstuk 3 en 4) • De productiefactoren herkennen en kunnen toepassen • Kostprijs per product en afschrijving kunnen berekenen • Inkoopprijs, verkoopprijs en consumentenprijs kunnen berekenen • Omzet, brutowinst en nettoresultaat kunnen berekenen • Arbeidsproductiviteit en productiecapaciteit kunnen uitleggen en arbeidsproductiviteit kunnen berekenen • Evenwichtshoeveelheid en evenwichtsprijs kunnen aflezen en hiermee kunnen rekenen • Begrippen marktaandeel, fusie en kartel kunnen herkennen en toepassen • De 4 marktvormen kunnen benoemen en toepassen	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	EC-t011 Schriftelijk, 100 min. EC-t010	Ja	3

	• De 4 ondernemingsvormen kunnen benoemen en toepassen • Wetten om werknemers te beschermen kunnen benoemen • Werknemersverzekeringen kunnen benoemen en hiermee kunnen rekenen • De 4 productiesectoren kunnen benoemen • Begrippen arbeidsmarkt, beroepsbevolking en werkloosheid kunnen benoemen en toepassen • De 5 verschillende soorten werkloosheid kunnen benoemen en toepassen Eindtermen: K1- K3, K6, K8, V1, V3				
4-3	Internationale ontwikkelingen (hoofdstuk 7 en 8) • Begrippen open en gesloten economie kunnen benoemen en toepassen • Import- en exportquota kunnen benoemen en hiermee kunnen rekenen • Voordelen interne markt kunnen benoemen • Taken ECB kunnen benoemen • Verschillende protectiemaatregelen kunnen benoemen en toepassen • Begrippen internationalisering, internationale arbeidsverdeling en internationale concurrentiepositie kunnen benoemen en toepassen • Kenmerken ontwikkelingslanden kunnen benoemen en herkennen • Begrippen monocultuur en ruilvoet kunnen benoemen en toepassen	Alle vragen uit het hoofdstuk maken en de theorieblokken leren	Schriftelijk, 50 min. EC-t012	Ja	3

	• De vicieuze cirkel en de gevolgen daarvan kunnen benoemen en toepassen• Verschillende soorten hulp aan ontwikkelingslanden kunnen benoemen en toepassen• De rol van het WTO kunnen benoemen en toepassen• Begrippen ontwikkelingssamenwerking en fairtrade kunnen benoemen Eindtermen: K1 K2 K3 K7 V1 V3			

Eindcijfer TL = $t001 + t002 + t003 + t004 + t005 + t006 + t007 + (t008 * 3) + (t009 * 2) + (t010 * 3) + (t011 * 2) + (t012 * 3) /$

20